

ارزیابی بهبود عملکرد لرزه‌ای قابهای مهاربندی با استفاده از المانهای جاری شونده

کیوان قدیمی^۱، محمود حسینی^۲، مهرداد نعیمی^۳، محمد اسکندری^۳

۱- کارشناسی ارشد مهندسی زلزله دانشگاه آزاد تهران علوم و تحقیقات

۲- عضو هیئت علمی پژوهشگاه زلزله شناسی و مهندسی زلزله

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه تهران

⋮

strdesigner@yahoo.com

خلاصه

در این مقاله ، نوع جدیدی از مستهلك کننده های انرژی، معرفی می شود. این مستهلك کننده جاری شونده به شکل حلقه های فولادی U شکل ساخته شده و در قابهای مهاربندی به مظور بالا بردن شکل پذیری و جذب انرژی قابل نصب می باشد. مطالعات انجام شده شامل مدلسازی تفصیلی میراگر در نرم افزار Ansys و همچنین مدلسازی قابهای مهاربندی همراه با میراگر می باشد که هر یک از قابهای برای رکورد زلزله طبس ، نورثربیج و کوبه مورد آنالیز و مطالعه دینامیکی غیرخطی تاریخچه زمانی قرار گرفته است. هنگام زلزله، عضو مستهلك کننده قسمت قابل توجهی از انرژی ورودی به سازه را با ورود به مرحله غیر خطی و تشکیل مفاصل خمیری خمیشی، مستهلك کرده و بدین صورت از کمانش اعضای مهاربندی جلوگیری کرده یا آنرا بتعویق می اندازد. منحنی های هیسترزیس بدست آمده حاکی از آن است که المان پیشنهادی می تواند بعنوان یک عضو جاذب انرژی و همچنین یک فیوز جهت کنترل کمانش یک قاب مهاربندی با تعداد طبقه ۶ و کمتر عمل کند، ضمن آنکه شکل پذیری لازم را نیز تامین کند.

کلمات کلیدی: میراگر جاری شونده ، زلزله ، نمودار هیسترزیس ، مستهلك کننده انرژی ، مفصل پلاستیک

۱. مقدمه

سیستم های مهار بندی شده به دلیل داشتن سختی سازه ای در ساختمانهای موجود به طور متداول استفاده می شوند. قاب مهاربندی شده همگرا یکی از موثر ترین موارد از سیستم های مقاوم در برابر بارهای جانبی می باشد ولی این نوع قابها در رویارویی با انتظارات شکل پذیری بزرگ بیشتر دارای مودهایی شامل شکست و افت سختی و شکل پذیری می باشد. بررسی رفتار سیستم مهاربندی در محدوده خطی و در هنگامی که اعضا در حالت الاستیک هستند بسیار ساده است، اما هنگامی که سازه وارد محدوده غیرالاستیک می شود ، مهاربندها رفتار هیسترزیس خاصی از خود نشان می دهد. اعضای بادینی در سیستم مهاربندی همگرا وظیفه تأمین سختی، شکل پذیری و مقاومت را بر عهده دارند. کمانش غیرالاستیک بادین و مفاصل کششی ایجاد شده در بادین بعنوان عوامل اصلی جذب انرژی، توسعه مفاصل پلاستیک در سایر نقاط سازه را نتیجه می دهند که تعداد مفصلهای ایجاد شده ، ارتباط مستقیم با وضیعت اتصالات انتهایی بادین دارد(۱). استفاده از میراگر ها برای حل مشکلات مهاربندها، مدت زیادی است که صورت می گیرد و مزیت اصلی استفاده از میراگرها، جذب انرژی زلزله در اجزای مجزا از قاب سازه می باشد. که حاصل آن کاهش آسیب عناصر اصلی سازه ای در هنگام وقوع زلزله می باشد. مشکل اصلی بیشتر سیستم های مهاربندی نداشتن شکل پذیری است ، مهار بندها تحت فشار کمانش کرده و